

Tunne, yhteisö, historia

Avaimen numero 3/2023 nostaa esiin toisiinsa kietoutuvia suuria teemoja, jotka toistuvat ja painottuvat eri tavoin kirjallisuuden ja sen tutkimuksen historiassa. Vastaanoton, yhteisöjen ja yhteisöllisyyden kysymykset, tunne ja ymmärrys sekä historian ja nykyhetken yhteentörmäykset nousevat esiin lukuisissa erilaisissa konteksteissa lehden teksteissä.

Leena Romun artikkeli tutkii 1920- ja 1930-luvuilla *Suomen Kuvalehdessä* ilmestyneen *Junnu*-sarjakuvan metafiktiivisyyttä osana lehden keinovalikoimaa lukijoiden sitouttamiseksi. Historiallisen poetiikan hengessä Romu paitsi käsittelee aikakauden sarjakuvalle tyypillistä ilmiötä ilmaisukeinoineen, myös kytkee ne niitä kehystävään julkaisukulttuuriin. Jasmin Flinkman puolestaan analysoi Jenni Linturin *Isänmaan tähden* -romaanin sankarimyyttiä kriittisesti purkavana teoksena, jossa negatiivisten tunteiden, kuten inhon, kuvaukset nousevat keskeiseksi kerronnan keinoksi.

Kaksi seuraavaa artikkelia keskittyvät vastaanottoon eri aikakausina ja erilaisissa yhteisöissä. Marita Hietasaari tarttuu yhtenä 1950-luvun tärkeimmistä pohjalaisista kirjailijoista pidetyn Leo Ågrenin Kungsåder-trilogian kahteen ensimmäiseen osaan ja niiden aikalaiskriittikkeihin. Jaana Lietzén puolestaan analysoi, miten nykypäivän yhdeksäsluokkalaiset ottavat vastaan ja tulkitsevat F. E. Sillanpään *Hiltu ja Ragnar* -pienoisromaanin tapahtumat.

Lehden puheenvuorot pureutuvat nekin yhteisöllisyyteen. Noora Vaakanainen ja Nanny Jolma esittelevät yhteisöllisen kirjoittamisen työajajamenetelmiä osana tutkimuskirjoittamista. Toisesta puheenvuorosta vastaa Kirjallisuuden tutkijain Seuran puheenjohtaja Jyrki Korpua, joka raportoi vuoden 2023 Kirjallisuudentutkimuksen päiviltä Turun yliopistolta ja Åbo Akademiasta.

Numerossa jatkuu emeritusprofessori Juhani Niemen suomalaisen kirjallisuudentutkimuksen historian avainhenkilöihin keskittyvä Muotokuvia muistista -katsausarja. Tällä kertaa vuorossa on tutkija, kriitikko ja kulttuuri-vaikuttaja Annamari Sarajas. Julkaisemme myös Nana Arjopalon lektion, joka käsittelee kaksoisolentoja kerronnan keinona bengalilaisyhdysvaltalaisessa nykykirjallisuudessa.

Lehden ainokaisessa kirja-arviossa Noora Vaakanainen ja Nanny Jolma arvostelevat Johanna Isosävin ja Camilla Lindholmin tuoreen teoksen *Yhteisöllisen kirjoittamisen opas (2023)*.

Yhteisöjen, yhteistyön, yhteisöllisyyden sekä niihin liittyvien historioiden ja tuntemisen huomioon ottaminen on entistä tärkeämpää prekaarisella tutkijanuralla, jotta voimme vastustaa eriytymisen, kilpailun ja niukkuuden diskursseja. Antoisia lukuhetkiä näiden aiheiden parissa!

Hanna-Riikka Roine & Esko Suoranta